

The Queen

El relat sobre les vicissituds que va suposar per a la família reial britànica la mort per accident de Lady Diana de Gal·les, aviat farà deu anys, constitueix el nucli d'una pel·lícula 'atípica' en la filmografia de Stephen Frears. L'adjectiu va entre cometes perquè, si bé és cert que no és la primera vegada que recorre a fets i esdeveniments propers com a marc de les pel·lícules, més aviat, de denúncia social, sí que és ben poc usual que ho faci dins un ambient tan marcat com és la família Windsor.

En veure *The Queen*, l'espectador rep la sensació que el director anglès va entrar al palau de Buckingham i hi va enregistrar les vivències d'aquells dies, en què la pèrdua de popularitat de la reina va ser molt marcada, com també passa quan exposa què passava alhora a la residència de Downing Street del primer ministre Tony Blair, tan protagonista de la pel·lícula com la reina Isabel II. És a dir, la sensació de proximitat que aconsegueix és sorprenent i, en conseqüència, els fa creïbles i humans.

No obstant això, o també per això mateix, a vegades són tendres i d'altres gairebé abominables, especialment les figures de la reina i del primer ministre, en un procés que, cap al final de la pel·lícula, ens el fa veure de la mateixa manera agra: uns personatges que saben que necessiten fermament

ser estimats pel poble i si, per aconseguir-ho, s'ha d'acudir al populisme més ranci, així es fa. En poques paraules, *The Queen* esdevé un retrat cru de dues persones que es necessiten més del que es pensaven en un primer moment i mereix ser recomanada summament.

Marie Antoniette

Ara fa tres anys, vaig comentar arran de l'estrena de *Lost in Translation*, la pel·lícula anterior de Sofia Coppola: "història de dues persones [...] que passen per una crisi [...] un estat d'ansietat que es veu agreujat pel fet de trobar-se per motius professionals en un país estranger, al Japó, concretament Tòquio, on comparteixen hotel. D'una banda, la directora toca amb humor, tasca que recau íntegrament en l'actor Bill Murray, el xoc cultural que suposa haver de treballar a un país estrany i en què la comunicació és difícil per qüestions lingüístiques..."

Doncs bé, aquestes paraules es poden aplicar perfectament a *Marie Antoniette*, perquè el que hi ha darrere, excepte les notes d'humor, són les vivències d'una princesa austríaca que, amb a penes catorze anys, és enviada a la cort francesa per casar-la amb el futur rei Lluís XVI. D'un ambient distès, passa a un altre en què a penes hi ha intimitat, tot

està prefixat i el simple fet de menjar està acompanyat d'un protocol excessivament marcat. I la resposta que hi dona aquesta adolescent estrangera és simplement comportar-se com a tal: tudar recursos i diners en excés en coses frívols, gastar sumes importants en roba i capells, fer teatre amb interpretacions de pagesetes desamparades, etc., les quals coses faran que els súbdits la vegin com una persona molt allunyada.

Un fet que s'agraeix bastant en aquesta producció és que la directora defuig conscientment la reconstrucció fidedigna de l'època de Maria Antonieta i s'interessa més en l'estudi d'una persona que es troba en una situació que la sobrepassa i si, per això, s'ha de servir de música contemporània, no te-

nen sentit les crítiques que esperaven només sentir clavicèmbals i violins amb composicions franceses d'aquells temps. A més, visualment resol amb prou encert el sentiment d'estranyesa i solitud que li va tocar viure, com en l'escena en què, mitjançant un *tràveling* que obre cada vegada el pla, la figura de la futura reina s'empeteix mentre l'edifici en què es troba torna cada vegada més gros i inhòspit o, en una altra, que l'ensenyia plorant perquè no entén que després de molts anys de matrimoni encara no hagi tingut relacions sexuals amb el seu marit. Com sempre, llàstima de no haver pogut veure'n la versió original, per veure com es resol el problema lingüístic de la desconeixença del francès que tenia Maria Antonieta.

Bobby

La tercera pel·lícula sobre fets històrics és la crònica del dia de l'assassinat del polític Robert F. Kennedy, el 6 de juny de 1968 a l'Ambassador Hotel però, en comptes d'optar per fer un retrat directe del polític, veurem què els va suposar per a tot un grup de persones que, directament o indirectament, hi estaven relacionats. D'aquesta manera, a la pel·lícula sempre es recorre a imatges reals de l'època per mostrar el polític i, quan ha d'aparèixer a la ficció, l'actor que l'encarna no és enregistrat mai de cara, una opció que emfasitza, encertadament, els personatges "secundaris".

Com a pel·lícula coral funciona bé i mitjançant les petites històries que se'n desprèn hi apareixen el tema de les mobilitzacions de finals de la dècada dels seixanta, el racisme, la política internacional, el consum de drogues, etc. D'altra banda, hi seran tractats aspectes de caire més sentimental i parla, amb molta de delicadesa, sobre el tema del rebuig que provoca l'envelliment en els altres i, especialment, en un mateix, assumpte que recau en els papers que interpreten Demi Moore i Sharon Stone.

En resum: pel·lícula ben narrada (en aquest sentit, s'agraeix molt la incorporació d'una dosi d'humor amb les escenes dedicades al viatge lisèrgic d'un grup de joves, per evitar recaure en una visió massa transcendent) i que aconsegueix la finalitat d'intentar fer present el desencantament de tota una generació que esperava molt més dels tumultuosos anys seixanta.

La science des rêves (La ciencia del sueño)

El primer llargmetratge en francès del director gal Michel Gondry és hereu directament de les dues pel·lícules anteriors que va realitzar als Estats Units —*Human Nature* (2001) i *Eternal Sunshine of the Spotless Mind* (i *Olvídame de mí*, 2004)—, amb guió ambdues de Charlie Kaufman, per bé i per mal. Amb això vull dir que per alguns espectadors la reiteració de certs elements 'psicodèlics' pot arribar-los a cansar, mentre que per d'altres, entre els quals m'hi incloc, és una marca de la casa ben rebuda.

Ara bé, no ens hem de deixar enganyar: *La science des rêves* no és més que la clàssica història d'al·lot que troba al·lota, se n'enamora, la conquereix, la perd i, finalment, la torna a recuperar. El que la fa diferent és el tractament visual —molt ben aconseguida la visió *retro* que traspua tota la pel·lícula— i un cert estranyament lingüístic, perquè, tot i tractar-se d'una pel·lícula francesa que passa a París i amb protagonista mexicana (Gael García Bernal), la llengua que hi predomina és l'anglès, no sé si més aviat per qüestions comercials que per "exigències del guió".

Tot i els canvis de país de producció i de llengua principal utilitzada (tot i la precisió anterior que he fet sobre la presència de l'anglès), *La science des rêves* forma un tríptic molt interessant amb les dues pel·lícules anteriors de Michel Gondry i que tenen com a nexa comú exagerar certs elements de la realitat més quotidiana possible per demostrar-ne fins a quin punt els humans ens deixam alienar-hi de forma totalment inconscient i, fins i tot, bastant absurda. ■

